

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Magyar dicsőség.

Vitézi tornaversenyre, ugynevezett olimpiászra gyűltek össze a világ kulturnemzetei Los-Angelesben, az Egyesült Északamerikai Államok remek, szép városában, a gyönyörűsége californiai Los Angelesben. A világ nagy nemzetei versenyeznek gazdasági, kereskedelmi, ipari, pénzügyi téren, hogy saját jólétüket a jövőre nézve biztosítsák; versenyeznek abban, hogy kié legyen a legkiadósabb hatalom; versenyeznek abban, hogy mely államok tudják összpontosítani a magok javára azokat az érdekszálakat, amelyek mozgatják a világot. De versenyeznek abban is, hogy a kis nemzeteket mennyire tudják a magok céljaira felhasználni, kizsákmányolni, vagy épen becsapni. Mert a politika ma üzlet, ahol a számítások, a tételek, a ravaszság, a jól sikerült fondorlatok győznek. A becsületes jószándék, az erkölcsi tisztaság, a szivbeli jószág, az általános emberies gondolkodás, a kultura hatalma és a jócselekedet csak annyiban érvényesül, amennyiben belefér ezekből valami abba a tarsolyba, amelynek rejtekéből kormányozzák a világot a titkos erők.

A világháboru letiporta, szétszedte Nagymagyarországot, úgy, hogy nyolc milliós kis nemzet lett belőle. Ez a kis létszámú nemzet azonban nem adta fel a reményt és a lehetőséget arra nézve, hogy egy igazságszeretőbb és elfogulatlanabb kor vissza fogja adni az elrabolt részeket. Hogy azonban ez a reménység valóra válhasson, a magyar nemzet ma élő fiainak nem szabad tétlenül, mozdulatlanul állani a nepek sorai között. Ennek a kisebb létszámú nemzetnek meg kell mutatni, hogy a világkul-

tura fejlesztésében, előrevitelében, terjesztésében továbbra is hivatása magaslatán áll. Testével, vérével, területeinek védelmezésével, a hazai röghöz való görcsös ragaszkodásával ezer éven át a magyar kultura és a keresztyén vallás őrző bástyája volt, annak kell maradnia a jövőben is. Nemzeti mivoltát, nyelvét, erkölcsi, szellemi, lelki kincsét, nemzeti sajátosságát, testi erejét nem áldozhatja fel idegen istenek, túltengő hatalmak oltárain. A reámért nagy csapásokat férfiasan, óriási türelemmel, nemes lelkierővel végig szenvedte. Ez azonban nem tette kétségbeesetté. A világgazdasági krízisnek ő is osztályosa; érzi roppant súlyát az anyagilag tönk szélére jutott állami és magángazdasági helyzetnek, de nem sir, nem ri, nem átkozódik, hanem cselekszik, noha ugyszólván minden tagja vonaglik.

Legjobb fiai a sportok különböző ágaiban, kiválóságot felmutató edzett bajnokai megjelentek Los-Angelesben, hogy ott tizezer kilométeres távolságban a magyar nemzet becsületének, testi és lelki erejének bemutatói, a nagy nemzetek fórumai, ítélőbirái előtt kiáltó bizonyosságtevői lehessenek. Hatvan nemzet küldöttei között szerényen huzódtak meg a magyar sportvilág szerény képviselői. S az ő kitartásuk, óriási türelmük, edzettségük, testi tette-erejük, a sport minden ágában teljesített felbecsülhetetlen erőművészetük világjelentőséget hozott erre a sokat szenvedett nemzetre. Négyyszer vonták fel Los-Angelesben az ünnepély színhelyén a győzelmet hirdető bástya ormára a magyar nemzeti trikolor, négyyszer szólalt meg a magyar nemzeti himnusz,

a világ minden tájáról összesereglett negyvenezer ember előtt hirdette ki a versenybiróság, hogy a vízipólózásban, a kardcsapat versenyben, az egyéni kardvívó versenyben és a szabad műtornászat és lóugrás versenyében a legtekélyesebbet, a legfőlemelőbb győzelmet a magyar erő, a magyar kitartás, ügyesség, a szerény kis magyar csapat produkált.

Hatalmas nemzetek, hatalmas sportcsapatai között a magyar erő diadalmasan, büszkén, nemesen állotta meg a helyét. Ez a győzelem azt mutatja, hogy a magyar nemzet életfonalát nem tudta elmetszeni, leghérolni a világháboru fergetes zivatara, romboló és kegyetlen munkája. Ennek a nemzetnek élni kell, mert azt az isteni gondviselés is úgy akarja, így rendelte.

A művelt sportvilág ítélőszéke a nemzetek sorában a győzelmi sorozatok között hatodik helyre méltatta a magyar

nemzet küldötteit. Az Egyesült Államok, Olaszország, Franciaország, Svéd- és Finnország előzték meg csupán. A hatalmas Németbirodalom és Japánország is hátrább maradtak, pedig mindenki tudja, hogy mily magasfoku sportélet nyilvánul meg eme nagy kulturájú országokban. — Oláhország, Jugoszlávia nem mutattak fel semmi eredményt, Csehországból is csak egyetlen olimpiai bajnok emelkedett ki a birkózás mesterségében. Imé a hódítók, akik döngkeselyű módjára koncolták fel Nagymagyarország testét, a magyar olimpiai bajnokok mellett, akik tiszteletet, tekintélyt, megbecsülést szereztek a magyar névnek, olyannyira lemaradtak, hogy a miénk mellett szóba se jöhettek.

A magyar nemzeti becsület és erő képviselőinek ragyogó teljesítményei előtt mélységes szeretettel, őszinte csodálattal és büszke önérettel borul le az élni akaró nemzet.

Gazdasági válságunk orvoslása.

A sok évezredes világtörténelem, az életnek ezek a mesterei sem mutathatnak fel egyetlen egy olyan korszakot sem, amelyben az emberek és a nemzetek életét oly sok nyomorúság, oly temérdek nélkülözés kísérte volna, mint a jelen időkben. E nyomasztó világválságról, ennek enyhítéséről már megszámlálhatatlan jóakaratu, bölcs szavakat irtak, annyi sok széphangu, igéretes beszéd hangzott el, hogy szinte csodálatosnak tartjuk, hogy ilyen sok mentőerősítő gondolat hatása alatt a gazdasági válságban a nemzetek e siralmi völgyében mégsem állott be javulás.

E gazdasági világháborúval jelen alkalommal nem kívánok világvonatközásaiban, katasztrófális világvölgyek-kezményeivel foglalkozni, inkább helyesebben vélünk cselekedni, hogy idehaza, szűkebb hazánkban nézzünk körül rámutatva gazdasági bajaink legmélyebben eredő forrásaira, de egyúttal megjelölve az orvoslás módját, mikéntjét.

Mezőgazdasági államunkban a mezőgazdaság súlyosan beteg; létezésünk alapjának ezen sorvasztó helyzetéből fojyik az általános nyomorúság. Itt kell orvosolnunk, a mezőgazdaságot kell az ői megfektvő közbelegységéből kigyógyítani és akkor remélhetjük sorsunk jobbrafordulását.

A mezőgazdaság inapagság a lefokozott, lehatványozott termény-, állat- és földárak miatt fizető- és fogyasztóképtelen; léte rongyokban hever. E sanyaru helyzeten sem egy esetleges jobb termés, sem a csak kistokulag emelkedő terményárak nem javítanak. De legkevésbé sem alkalmasak a helyzetnek jóra fordítására ama intézkedések, amelyek bizonyos tartozásokra nehéz feltételt moratóriumokat biztosítanak.

Mezőgazdaságunk mai helyzete gyökeres orvoslást kíván, mert különben létünk ezen alapjával együtt valamennyien menthetetlenül elpusztulunk.

A nagy adósságok marcangolják,

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

tépik mezőgazdaságunk testét; minden más gyógyulásra kísérleti mód és eszköz helyett ide kell a sebészorvos, itt vágjon, hasítson éles és tiszta késsel.

A mezőgazdaságot terhelő adóssági tételek többszörösen felühaladják a termények és a földek által képviselt mai értékeket; igen magasfokú a mezőgazdaságnak adóssági láza.

Ezek az adósságok legnagyobb részben, abban az időben keletkeztek, amikor a háborús pusztítások és a helyzetadta (munkaerőhiány stb) elhanyagolások következtében legyengült mezőgazdaságnak jó állapotba helyezésére befektetéseket kellett a mezőgazdának eszközölnie; pótolnia gazdasági eszközeit, gépeit, szaporítani megtépázott állatállományát, rendbe hozni épületeit stb.

Mindez sok pénzbe került, adósságba verte a gazdákat. Am ezek a mezőgazdasági teherkételek akkor keletkeztek; szükségszerűen, mintegy a háború gazdasági következményeként abban az időben létesültek, amikor a gazdasági termények, állatállomány és állattermékek piaci értékesítési lehetőségei kedvezőek voltak és amikor a földnek megvolt a megfelelő forgalmi ára. Akkortól a pénzügyi szeszszalasztották az országban az ügynökeiket, szinte úgy mondhatnók aranytálcán kínálták a pénzt, ráerőszakolták a gazdákra. Az igaz, hogy csak magas kamat mellett és előrelátóan elég óvatosan, amennyiben a meglevő értéknek csak egyharmadát engedélyezték kölcsönöket. Am ezen megszorító feltétel mellett is bőven kaptak — talán túlságosan is — a gazdák pénzt. Ezt a gazdasági légáramlatot akkor nem is lehetett kifogásolni; szinte természetes szükségletként jelentkezett.

Jött azonban a mezőgazdasági terményeknél és az állatállománynál az árzuhanás és vele gurult lefelé a föld-ár. Értékben, tehát hitelállóképességükben sokat veszítettek a mezőgazdasági termények, az állatállomány, a föld és az épületek. A gazdának már nem telik a min-

dennapi rendes kiadásokra, nincs miből törleszthetné adósságait. Itt vannak gazdasági válságunk eredő forrásai. Ide kell a segítség, az orvoslás.

Gazdasági válságunk orvoslása megköveteli, hogy a teherkételek az értékelődésnek megfelelően csökkentessenek. Megmentése ez a bajba jutott adósnak — ilyenek különösen a mezőgazdaságban vannak sokan — de érdeke ez a hitelezőnek is. Adósságrendezéssel ismét fizető- és fogyasztóképesekké tudjuk tenni a mezőgazdákat és ezzel megelevenedik az egész vonalon a gazdasági élet, megindul a gazdasági életben a szükséges, rendes vérkeringés.

Kormányzatunk erre a kérdésre összpontosítsa minden tevékenységét, összes erejét és erélyét. A pénzügyi teherkételek pedig a kormány ezen intézkedéseinek ne álljanak útjában, hanem önzetlenül hozzák meg ezt az áldozatot szem előtt tartva, hogy ezzel létünk alapját, a mezőgazdaságot és vele együtt nemzetünket mentik. Meg kell találnunk egyrészt a mezőgazdasági termények és föld értékelődésait, másrészt pedig az azokat terhelő tartozások közti aránytalanságok kiegyenlítését; erre a kiegyenlítésre kell összes válság-szanálási intézkedéseinket alapozni.

Ha ezt a kérdést rövid időn belül nem rendezzük, akkor ránk nézve kikerülhetetlen a végbukás.

Ezt a kérdést tehát tartjuk, amíg meg nem oldják, állandóan a napirenden!

Hirdessen a „Független Hajduság“-ban.

Hajdúvármegye egyik legrégebbi szaküzlete:

Grósz József órás és ékszerész,

aki legolcsóbban végez órajavitást a legmesszebbmenő jótállás mellett. Ékszerjavítás, ékszerkészítés, vésnöki munka és mindenféle óra- és ékszermunka izléses, pontos kivitelben azonnal is elkészül! — **Szemüvegek és alkatrészei nagy választékban, valamint azok javítása.**

TÁRCA.

A legvitézesebb huszárezredes élettörténetéből.

IV.

Talán nem lesz érdektelen megemlíteni egy történetet, melynek színhelye a vadászai Simonyi-kastély parkja volt. A kastély 60 holdas virágos ligetében gyönyörű nemes rózsatelepeket, csoportokat neveltek a kertészek. A parkba a községbeli intelligens embereknek megengedték a bemenetelt. De nem lett volna szabad a virágokhoz és rózsákhoz nyulni. Ellenben a főkertészről és a kertészsegédektől a látogatók közül bárki is kért virágokat, rózsákat, ha csak tehették, szívesen adtak az illetőknek. Nagyon becsületes, jóra való bolto volt a faluban Steiner Adolf, akit a gondviselés 9 gyermekkel áldott meg. Steinernek a legnagyobb gyermeke: Jóska jogot végzett, majd önkéntes lett az aradi 33. báró Kussevich gyalogezredben, néhány gyakorlat eltöltése után pedig hadnagyi sarzsit kapott. Erre nagyon büszke volt. Egy nagy hadgyakorlat végeztével Steiner Jóska, aki már akkor jogi doktor és Budapesten a hírneves dr. Wahrmann Mór ügyvéd irodájának ügyvédjelölt-alkalmazottja volt, hazajött a faluba s hadnagyi uniformisában a kora reggeli órákban a bárói kastély parkjában sétára indulva, addig szemlélgette

a rózsákat, hogy egyszer csak neki esett azoknak és zsebcsévével egy egész öre való szebbnél-szebb rózsát lemetszett. A rózsákkal hazafelé indulni készült. Alig ment pár lépést a nagy csomó rózsával, amikor jöttek a kertészek és figyelmeztették, hogy a parkban ilyen kártétel nincs megengedve s ezért a báró ur bizonyosan meg fog haragudni. Steiner Jóska feleselgetni kezdett a kertészekkel, amikor egy magas termelő, Ferenc József szakállas idős uri ember civilruhában odaérkezett és szinte nem tetszésének és felháborodásának adott kifejezést a történetek felett. Ez a körülmény a fiatal vehemens hadnagyot még jobban kihozta a sodrából, katonásan összevágta két bokáját, kardját és sarkantyuját nagy helykén megcsörgetve, odament az öreg urhoz és bemutatta magát:

— „Dr. Steiner József tartalékos hadnagy, budapesti ügyvédjelölt vagyok. Állók rendelkezésére Önnek!“ S névjegyet átnyújtotta az ismeretlen civilruhásnak. Az öreg ur átvette a névjegyet s nyugodt hangon ennyit mondott:

— Nem volt felesleges, hogy bemutatta magát fiatal barátom, mert mégis csak tudnom kell kivel állók szemben. Én gróf Könyegess Rudolf tábornagynagy, bécsi hadtestparancsnok, parancsnokló tábornok vagyok! Szinte vendég vagyok e háznál. El is várom, hogy rendel-

Az ifjusági egyesület műsoros délutánja.

A nemrégiben alakult hajdúszoboszlói „Református Keresztény Ifjusági Egyesület“ a múlt vasárnap délután 6 órai kezdettel a központi elemi iskola emeleti nagytermében egy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült műsoros délutánt rendezett. A nagytermet teljesen megtöltötte az ifjuság munkája iránt érdeklődő közönség, sőt az itt fűrdőző vendégek közül is többen eljöttek, hogy egy kellemes délutánt igazán nemes szórakozásban eltöltsenek.

A műsoros délutánt Demjén Ferenc lelkes gondolatokban gazdag és szépen felépített megnyitó beszéde vezette be, amelyben ismertette az ifjusági egyesület munkájának a célját, hangoztatva azt a nagy igazságot, hogy amilyen a „ma“ ifjusága, olyan lesz a „jövő“ nemzedéke. Az ifjusági egyesület munkájának az a célja, hogy a mai fiatalságot vallásos, istenfélő, erkölcsös és hitben erős férfiakká nevelje és ilyen soha el nem enyésző erkölcsi értékekkel bocsássa el az élet rögzős útjára. Sokan talán a régiak közül — mondotta többek között — kifogásolják, hogy mire való ez a sok egyesület. A mi időnkben nem volt és mégis megvoltunk, felnőtünk és nem lettünk szegényre őseinknek. Akkor az volt a helyzet, ma más világ van. Ma a szocializmus és kommunizmus hatalmas szervezetbe tömöríti a fiatalságot és ezzel a vallás- és istenellenes mozgalommal szemben csak hittel fellegyverzett és jól megszervezett keresztény ifjuság tudja a döntő siker és végleges győzelem reményében felvenni a harcot.

Demjén Ferenc lelkes e nagy hatást kellő beszéde után Huszthy Elek sárrétudvari-i tanító egy irreudenta költeményt szavalt el szép kidolgozással és megrázó drámai erővel, majd a „Honszeretet“ című egyfelvonásos hazafias szindarab előadása következett. E szindarabban Barabás Sándor, Czeglédy Erzsébet, P. Nagy Elek, Magyar Margit és Magyar Erzsébet arattak mélyen átértett és kiforrott játékkal őszinte és megérdemelt szép sikert. Fehér János segédlelkész Iványi Antal kántor szépen simuló kísérete mellett magyar dalokat énekelt, nagy hatást kelte. Tassy Béla ügyesen előadott vizsgálóval fakasztott sok derűt és aratót szép sikert. Befejezésül a „Nyári zivatar“ című rövid egyfelvonásos vígjátékot adta elő a fiatalság, amelyben Erdős Lajos, Czeglédy Erzsébet, Magyar Margit, Loós András és Magyar Lajos komikus figuráikkal és jó játékkal állandó hangos derűtségben tartották a közönséget. A műsor egyes számait Tassy Béla konferálta be szellemes és sziporkázó konferanszával, akit a közönség mindjárt első fellépésével szeretetébe fogadott.

Az előadás rendezésének nehéz munkáját P. Nagy Elek ifjusági vezető irányítása mellett a lelkes ifjúgárda végezte. Bár az előadás nem volt minden zavaró momentum nélküli s különösen a színpadok mögötti állandó ki- és bejárák és a vizsgáló alatti színpadontással járó zöreje okozott a hallgatók között némi bosszúságot. Ezt is csupán azért jegyzi meg e sorok írója, hogy adandó alkalommal kiktiszbőljék. Mindezekről eltekintve, egy kellemesen eltöltött műsoros délután emlékével eltelev távozott el a szép számú közönség. —r—s.

Használt, de kifogástalan állapotban elemi és polgári iskolai tankönyvek féláron beszerezhetők bármikor a Wohlberg papírkereskedésben (Bikaépület) s ugyanott rendelését azonnal adja fel. A nálam vásárolt használt tankönyveket féláron alól, 20 fillérért bekötöm!

Katalin után ő reájuk ruháztassék. Ezt a kérelmet azonban ő felsége nem teljesítette.

1913 évi április 24-én Simonyi ezredesnek és fiának Simonyi Lajos bárónak hamvait Vadászról Budapestre szállították, ott a keresepütemetőben, a Jókai sírja közelében hantolták el. A hamvak felibe művészi márványlapot emeltek. Ugyanekkor ugyancsak I. Ferenc József királyhoz kérvényt nyújtott be egy Simonyi báróhoz állítólag közelálló család, hogy ő felsége vétesse revízió alá a Mária Terézia rend és a legfelsőbb cs. és kir. haditörvényszék útján a Simonyi József ezredes ismeretes pörét, törölje a kiszabott büntetéseket, adja vissza Simonyinak a Mária Terézia rendet s ezzel együtt egyéb kiténtéseit. Szóval a legvitézesebb huszárezredes rehabilitálják. A kabinetroda a kérvényt elutasította azzal az indoklással, hogy nincs semmi értelme egy évszázados szabályszerűen hozott hadbíróági ítélet felforgatásának. I. Ferenc József ő felsége elhalálozván, IV. Károly királyhoz is benyújtották a kegyelmi kérvényt. E kérvény sorsáról mai napig nincs hiteles értesülés, de valószínű, hogy itt sem lehetett kézzelfogható eredményt elérni.

A történelmi igazság kedvéért a feledés fátyla elől ezeket hoztam nyilvánosságra a vitézvári Simonyi bárói család történetéből.

Bor János.

H I R E K.

— A református templomban ma délelőtti prédikál Békéty Lajos lelkész, délután Fehér János segéd-lelkész.

— Dr. Baltazár Dezső püspök augusztus 11-én töltötte be püspökségének 21-ik évét. Ez alkalommal sokan keresték fel jó kívánságaikkal a tiszántuli református egyházkerület nagyevü püspökét, a magyar reformátusság vezérét, aki a tisztelgők előtt hálás köszönetének adott kifejezést.

— Az Országos Református Lelkész-Egyesület aug. 19—23-ika között tartja évi rendes közgyűlését Kercagon. A közgyűlésen mintegy 600 lelkész fog résztvenni. Hajdusoboszlóról Békéty Lajos jelenik meg a közgyűlésen.

— Vitéz Kósa Vince állami polgári iskolai szakfelügyelő-igazgató nyári szabadságát Balatonfüreden tölti.

— A református egyház gazdasági bizottsága e hó 10-én délelőtti 9 órakor Demjén Ferenc lelkész és dr. Márton Gábor főgondnok elnöksége alatt ülést tartott. A gazdasági bizottság a lejárt földek hasznosítására adta a tárgyat.

— Hajdúvármegye közgazgatási bizottsága hétfőn délelőtti ülést tartott Rásó István alispán elnöklésével. Az alispáni jelentés kapcsán dr. Gaál Mihály bizottsági tag hangsúlyozta, hogy a katasztrófáiis buzatermés miatt a vármegyének gondoskodni kell a vetőmag szükséglet fedezéséről. Ezt azonban nem a kormány részéről adandó hitellel, hanem csere útján kell biztosítani. Javasolta, hogy ennek érdekében irjon fel sürgősen a törvényhatóság a földmívelésügyi miniszterhez. A felszólaló ezután azt kérte, hogy az adó szempontjából ne négy-öt, hanem két-három métermázsában állapítsák meg a földek hozamát, a buza fajsúlyát pedig 72 kilogrammra vegyék. Gaál Mihály felszólalására Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő és Rásó István alispán kijelentették, hogy az adatok felvétele úgy a termés, mint a fajsúly-átlag pontos megállapítása végetl rendszeresen folyik. Rámutatott az alispán arra, hogy inségmunkák megindításának előkészítéséről már minden tekintetben gondoskodtak. Minthogy azonban ezidőszere sem a vármegyének, sem az egyes megyei városoknak e célra anyagi fedezetük nincsen, Hajdúvármegye vezetősége a földmívelésügyi kormánnyal folytat tárgyalásokat a vizimunkálatokra adandó pénzüsszeg kiutalása céljából. Addig, amíg a mezei munkák legsürgősebb része nincs befejezve, a szükségmunkát sem lehet megindítani. Hangsúlyozta az alispán, hogy az inségmunkák megindítására egy bizonyos összeg már rendelkezésre áll s ennek keretén belül az arra rászorulókat érdekelében már most is hajlandó kisebb munkákat elrendelni. A közgazgatási bizottság Rásó István alispán választ helyesléssel vette tudomásul, majd kimondta, hogy a vetőmagcsere, a szokvány fajsúly és az inségmunkák megindítása érdekében feliratot intéz a kormányhoz. Ezután a különböző szakreferensek terjesztették elő szokásos havi jelentésüket, amelyeket a közgazgatási bizottság tudomásul vett.

— Hajdúvármegye kisgyűlése. Augusztus 8-án, hétfőn délelőtti Hajdúvármegye törvényhatóságának kisgyűlése ülést tartott Rásó István alispán elnöklésével. A kisgyűlés a községek és megyei városok folyó ügyeivel foglalkozott.

— A hajdusoboszlói református elemi népiskolák további sorsának rendezése ügyében a presbitérium által felkért bizottság tagjait, Demjén Ferenc, Békéty Lajos ref. lelkészeket és dr. Márton Gábor polgármestert, ref. egyházi főgondnokot, továbbá Rásó István alispán, egyházmegyei tanácsbírókat tegnap délután hat órakor fogadta dr. Petri Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkár Debrecenben, az alispáni hivatal hivatalos helyiségében. A hosszabb időt igénybevevő tanácskozás lényegéről jövő lapszámunkban fogunk részletesebben megemlékezni, amikor az adatok majd birtokunkban lesznek.

— Az ellenzék összehívatta a magyar képviselőházat Pénteken tartott a ház ülést. Itt Eckhardt Tibor képviselő indokolta meg a ház összehívását nagyobb ellenzéki beszéd kíséretében. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök válaszolt a felszólalásra. Ennek hatása alatt a képviselőház újból elhatározta, hogy ülést október 26-ig elnapolja. Ugy hírlik, hogy az ellenzék újból összehívhatja a házat.

— Huszezer pengő összeget utalt ki a kereskedelemügyi miniszter Hajdúvármegye részére a bekötő utak építésénél teljesített munkálatok egyharmadrészes hozzájárulása fejében. Ennyi esik ugyanis a minisztériumra a költségekből.

— A földbérlet felajdulása. Aug. 7-én, vasárnap délelőtti gyűlést tartott Debrecenben a debrecenvidéki földbérlet, hogy megbeszéljék a saját ügyes-bajos dolgaikat s felmerült panaszaikat írásba foglalva, azoknak sürgős orvoslását kérik a kormánytól. Vásáry József felsőházi tag, nagybérlet elnöklet a gyűlésen. Kimutatta, hogy a földbérletet a súlyos gazdasági körülmények végpusztulásba juttatták, úgyhogy azok a földbérleteket sem tudják fizetni. A földbérlet elhatározta, hogy kéri a földhasznosítást mérséklését, a gabonarozsda és hógula által okozott károk beszámítását és a lehető leggyorsabb segítséget. A kérvényt mindjárt 500-an írták alá s megbízták Vásáry József elnököt, hogy a földbérlet panaszát és kérelmeit illetékes helyekre a lehető legnagyobb gyorsasággal juttassa el.

— Ne dobja el használt és rongyos elemi és polgári iskolai tankönyveit, mert azt a Wohlberg papírkereskedésben (Bikaépület) magas áron megveszik!

— A magyar anyák ünnepét az idén is szokásos impozáns keretek között fogják megtartani Budapesten, az új városháza dísztermében. Az ünnepély aug. 18-án, délután fél 3 órakor veszi kezdetét. Az ünnepélyen képviseltetni fogja magát a belügyminisztérium népjóléti és közegészségügyi osztálya, valamint a székesfőváros tanácsa. Ez alkalommal fogják kiosztani azokat a díjakat, amelyekkel a legtöbb gyermeket felnevelő magyar anyákat szokták kitüntetni. A bensőségteljes ünnepeket íránt ez évben is meleg érdeklődés nyilvánul.

— Felülfizetések az ifjúsági egyesület műsoros délutánján. A református „Keresztény Ifjúsági Egyesület” e hó 7-én tartott műsoros délutánján felülfizettek: S Kovács Sándor 10 P, dr. Békéssy Jenő 2 P, özv. Gáti Tóth Jánosné 1-50 pengő, amelyekért ezúton is hálás köszönetet mond az ifjúsági egyesület.

— A Kovács Gyula-féle IV. tizedbeli községi menházban az óvodaköteles gyermekek évszázó ünnepélyét aug. 21-én, vasárnap délután 4 órakor tartják meg.

Figyelem! Győződjön meg róla, hogy Grósz József órák és ékszerésznél

legolcsóbban vásárolhat valódi 14 karátos menyasszonyi és vőlegényi ékszereket. — Óriási választék csakis valódi arany és ezüst árukban és órákban.

A nálam vásárolt tárgyakat díjmentesen azonnai vésem.

Arany és ezüst a legolcsóbb napiárban. Tört aranyat a legmagasabb napiáron készpénzért veszek.

— Szoboszlói diákok műkedvelő előadása. A hajdusoboszlói diákság és barátai augusztus 20-án, szombaton és 21-én, vasárnap, este 8 órai kezdettel a ref. központi iskola dísztermében az „Országos Református Tanítók-Egyesülete” vendöksége alatt, a hajdusoboszlói ORTE gyógyház javára műkedvelő előadást rendez. — Szinre kerül: „Gyuri urfi”. Boross László 3 felvonásos vígjátéka Személyek: Hertelendy Péter, alispán—ifj. Erdős Lajos, Borcsányi Gáspár—Loós András, Klári, a leánya—Nagy Irma, Linka, Borcsányi huga—Nagy Anna, Körmöczy György—Vágó Jenő, Kadarka Bogdán, levéltárnok—Erdős Lajos, Sugár László, főjegyző—Nagy Gábor, Lukács, Hertelendy huszárja—Magyar Lajos, Galambosné—S. Kovács Ilona, Lajos—Székely Tibor, Dudus, cigányprimás—Kovács Bernát. Helyárak: I. hely 1 pengő, II. hely 80 fillér, III. hely 50 fillér, állóhely 30 fillér. Felülfizetések — tekintettel a nemes célra — köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: a Hangyaszövegkezetben és Raskó István fűszerüzletében, avagy az előadások napjain a pénztárnál.

Mindenféle iskolaszerek

u. m.: irkák, füzetek, írónok, rajztábla, körzők, iskolatáskák, iskolai bőrdöbök stb. olcsó áron beszerezhetők a Wohlberg papírkereskedésben, Bikaépület.

— Hajdúvármegye szegényeinek gyógyszerellátása. Most érkezett a vármegye alispánjához a belügyminiszter értesítése, hogy a szegény betegek gyógyszerellátásának költségeire július hónapra 2100 P-t utalt ki. Ez az összeg ugyan nem fedezi a gyógyszerellátási költségeket, de a nehéz pénzügyi viszonyokra tekintettel, ezt az összeget is örömmel kell fogadni.

— Óvodai vizsga. A hajdusoboszlói községi óvoda, melynek vezetője Györy Ida óvónő, augusztus 20-án, szombat délután 4 órakor tartja évszázó ünnepélyét az óvoda Rákóczy-úti helyiségében, amelyre a szülőket, érdeklődőket szeretettel meghívja a községi óvoda vezetősége.

— Püspökladányban a róm. kath. templomban betörők jártak a múlt vasárnap éjjel. Felöltöttek a perselyeket, amelyekben mintegy 150 pengő készpénzt találtak. Ezt, valamint több arany és ezüst kezszert magukkal vitték. A csendőrség nyomozatot indított a templomfosztogatás ügyében.

— A Stefánia hajdusoboszlói fiókszövetsége f. hó 14-én délután a védőintézet 5 éves működése alkalmából az erdőben jótékonycélu bált rendez, amelyre a jótékonycélna való tekintettel a nagy közönséget tisztellett meghívja az elnökség. Bál-jegy: 50 fillér.

Egy hármasszárnyu teljesen jókarban levő a b i a k eladó I. tized Bocskay-utca 281.-b) szám alatt.

— Hajdusámson község átvette a református felekezeti iskolát. A hajdúvármegyei közgazgatási bizottság hétfői ülésén megkezdődött a felekezeti iskolák községeseitése. Vasady Lajos királyi tanfelügyelő bejelentést tett, mely szerint a hajdusámsoni ref. egyház a népiskoláját tovább fenntartani nem tudja s emiatt lemond az iskola fenntartási jogáról. Egy értekezlet már megvitatta az átvétele módjait. Eszerint az egyház lemondását tudomásul veszik s a törvény értelmében kötelezik a politikai községet, hogy 1933 január elsején nyissa meg a magyar nyelvű iskolát, a tantermetet és felszerelést leltár mellett és telekkönyvi bekebelezéssel, mint haszonélvező vegye át. Az iskolának ugyanannyi tanítót kell alkalmazni, mint amennyi ott előzően tanított. Ezenkívül a közgazgatási bizottság azt is kimondta, hogy mindaddig, amíg a növendékek száma legalább ötven százalékig református, az iskolában református tanítók működjenek. A község gondoskodni tartozik az épületek és felszerelések karbantartásáról, valamint az összes személyi és dologi kiadásokról. A közgazgatási bizottság a tanfelügyelő előterjesztése alapján az iskola községeseitését tudomásul vette.

— Halász Nándor órák- és ékszerész-üzletét Debrecenben a mostani debreceni nagyvásár alkalmából tömegesen keresi fel a vásárló község, mert ismeri a Halász-cég megbízhatóságát és áruinak kedvező eladási feltételeit.

Strasznof Ignác, a világhírű halandorkirály életéreténe megjelent. Ilyen szenzációs tartalmu füzetet még senki sem olvasott. Kapható drb-onként 20 fillérért

Wohlberg papírkereskedésben, Bikaépület.

— „Pokolvár” a „Nyil” következő regényének címe és szerzője Gesztesi-Balogh Gábor, kinek novelláit, krokijait az újságolvasó község ismeri és az Asszonyölök és a Katakizma című regényei komoly község- és irodalmi sikert jelentettek. A „Nyil” olvasói számára irt regénye témáját az amerikai gangster-világból és fegyencéltből merítette a szerző.

Halló!

Figyelem!

Tisztelettel értesítem az igentisztelt vevőimet és a nagyérdemű községet, hogy

úriszabó-műhelyemet

áthelyeztem Kigyó-utcából a Piacra (Grósz Lajos rőfös-üzlete mellé), hol ruhaszükségletét a legpontosabb kiszolgálással és legolcsóbban beszerezheti

Hitelképes urak négy havi részletfizetési kedvezményben részesülhetnek.

Tisztelettel:

Spitz Sámuel

úriszabó.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kaphatók.

— Egy szoboszlói cselédleányt, Tanka Esztert, aki Debrecenbe ment szolgálatot keresni, de közben egy családtól hat lyukot ellapott s azt értékesítve, részegség leitta magát, a gyorsított eljárású tárgyaláson három hónapi fogházra ítélték.

— Spanyolországban a királypárti polgárok vissza akarták állítani a monarchiát. Sanjuro királypárti tábornok volt a forrongás élén. A katonaság azonban hű maradt a fiatal köztársasághoz, a lázadást elfojtotta. Számos tábornokot, tisztet, volt katonatisztet elfogtak és börtönbe vetettek. A lázadás leverése után kommunista zavargások törtek ki. Több templomot, zárdát felgyújtottak ismét. A kormány minden vonalon uralja a helyzetet.

— Kabán Rosenbaum Bernát oláh katonaszökevényt, aki egy ottani állami utkaparó feleségét bántalmazta, a csendőrség letartóztatta. Rosenbaumot átadták a kir. ügyészségnek.

— Oláhország vezet a gyermekhalandóságban. Az oláh közegészségügyi viszonyokra jellemző, hogy az egész Európában Románia viszi a rekordot a gyermekhalandóságban. Magában Bukarestben 30 százaléka a gyermekeknek féléves korában meghal, különféle fertőző betegségekben.

— Csökkent a vármegye állatkivitele. Surgoth Jenő állategészségügyi felügyelő a vármegye közigazgatási bizottságának hétfői ülésén jelentette, hogy a múlt évi állatkivittel szemben a szarvasmarhákivittel huszonhárom százalékkal csökkent.

— Kiosztották a vidéki szinigazgatói engedélyeket. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most osztotta be az ország területét tíz szinikerületre s 1932 szeptember 1-től 1933 aug. 31-ig terjedő érvénnyel kiadta a szinigazgatói engedélyeket. Eszerint a Hajdusoboszlón való játszásra ismét Kallós József szinigazgató igen jól szervezett társulata kapott engedélyt. Hajdusoboszlón kívül játszik még a társulat a következő helyeken: Rákosszentmihály, Aszód, Mezőtur, Kisujszállás, Karcag, Törökszentmiklós, Nagykőrös, Orosháza, Mezőberény, Berettyóújfalú és Nagykáta.

— Nagyatádi Szabó István budapesti szobrát október 30-án leplezik le országos nagy ünnepély keretében.

— Veszélyben a szabolcsi burgonya. A híres szabolcsi burgonyát, amelyből az idén rekordtermést vártak, tőrohadás támadta meg, amely betegségnek sem az Ella, sem a Rózsa-burgonya nem tud ellenállni.

— A buza árának helyreállításáról akar tárgyalni a középeurópai konferencia Genfben, vagy Lausannában.

Bármely kövesut mentén

3 kat. hold szántót készpénzfizetés mellett megvennék. Cim a nyomdában megtudható.

Beretvás-pasztilla a legmakaesabb fejfájást is elmulasztja!

— Hétszáz malomellenőri állást szervezett a kormány. A magyar kormány a diplomás, állás nélküli fiatal emberek érdekében még ez év folyamán nagyszabású akciót indított, melynek vezetését dr. Illés József egyetemi tanár, országgyűlési képviselő vállalta. Az akció a legszélesebb körökben elterjedt és mindenütt a legnagyobb megértésre talál. Maga a kormány volt az első, amely felkarolta a mozgalmat és az új boletta rendelet kiadásával életbe léptette a lisztforgalmi adót, amely viszont szükségessé tette a malomellenőrök alkalmazását. Hétszáz malomellenőri állás került most betöltésre, amelyre összesen nyolcezer éreltséggel és diplomát szerzett fiatal ember pályázott a pénzügyminisztériumban. A kinevezések most történtek meg és azok egyelőre csak ideiglenes jellegűek. A kinevezettek a pénzügyigazgatóságok malomosztályai osztják be munkakörükbe.

— A budapesti kommunista ifjúságok augusztus 8-án, hétfőn este a Budapesti Hírlap nyomdájára közpört zudítottak. A 10—15 főből álló ifjúságcsapat a proletárdiktaturát élte, de amikor a kivonuló rendőroket megpillantották, a környékbeli kisebb utcákba futottak és az éj leple alatt elpárologtak. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a ködöbálók kézrekerítésére.

— Azt nézze meg, mit csinál Tutain Párisban! A Színházi Élet kiküldte fotóriporterét Párisba, hogy ott ellenőrizze, hogy Roland Tutain, aki Pesten hangos botányai miatt a rendőrségre került, odahaza is olyan fenegyerek-e, mint itt volt? A fotóriporter képekkel bizonyítja, hogy Tutain Párisban még külön dolgokat csinál. Ince Sándor hetilapja új számában bemutatja a jövő szezon valamennyi új színészét, közli Jules Romain cikkét Budapestről, Harsányi Zsolt érdekes írását Madách Imre rokonairól, Bárony Rózi balatoni fürdőlevelét, Karinthy Frigyes krónikáját, érdekes szemüveg-revüt. A Színházi Élet közli új számában a Szelem és a Csók Világtörténelmének folytatását. A „Divat”-rovatban Hatvany Lili számol be az első párizsi őszi divat bemutatójáról. Tehetségavatás. Török Rezső regénye a Vadevezős. Rengeteg érdekes cikk, novella, gyönyörű mélynyomású képek, háromfelvonásos szindarab, kotta, kézmunkaív és teljes Gyermekújság egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-u. 8.

— A rádió megszünteti a kopasz-ságot és az érelmeszesedést. A rádiónak a jövőben óriási szerepe lesz. Néhány évtized múlva befolyással lesz az időjárásra, megszünteti a kopasz-ságot és az érelmeszesedést, de elősegíti a test növekedését is. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely sok színházi, rádió és film cikket, egyfelvonásos szindarabot és folytatásos regényt közöl. Egy szám ára 26 fillér.

— Elefántagyar, mint kedves „kis” ajándék. A napokban hatalmas elefántagyar érkezett Budapestre. Egy Afrikában élő magyar elefántvadász küldte Tolnai Világlapjának a következő levél kíséretében: „Itt küldök egy kedves kis ajándékot, remélem jól fel tudják használni... A Tolnai Világlapja sajnos későn érkezik ide, de így is áldás nekem ezen a vad vidéken. A sok kedves szórakozásért küldöm Önöknek ezt a csekélységet...”

Hirdetmény.

A m. kir. minisztérium 3500—1932. M. E. sz. rendelete értelmében kiadott intézkedéseket tartalmazó hirdetmény a városi hirdetőláblán kifüggesztelt, arra felhívom a közönség figyelmét.

Hajdusoboszló, 1932 aug. 8.

Dr. Márton Gábor polgármester.

— Szabalyozzák a kirakodó vásárokat. Régi kívánsága a vidéki kereskedelemnek az országos kirakodóvásárok szabályozása, melynek eredményeképpen a kereskedelmi miniszter most értesítette az OMKE-t, hogy a kirakodóvásárok reviziójára rövidesen sor kerül. Ugyanakkor szabalyozzák a vásárlátogatásra jogosító igazolványok kiadását is, mert ilyen engedélyt a jövőben csupán kereskedelmi kamarai vélemény alapján adnak. A kereskedelem egyik kívánsága az is, hogy a kirakodóvásáron csupán nyílt üzlethelyiséggel rendelkező megtelepedett kereskedők vehessenek részt.

Megtakarított pénzt gyümölcsöztesse a Magyar Távirati Iroda rt. és Rádió bankjánál a

Magyar Nemzeti Gazdasági Bank Rt.-nél, Budapest, IV., Károly-király-ut 10. sz.

Takarék- és folyószámlabetét után ez a bank fizeti a legmagasabb kamatot.

Pénz küldhető postautalványon, vagy a 21,261. számú csekk számlára.

Állatvásári jelentés

1932. évi aug. hó 13-iki hetivásárról:

	Felhajtatott:	Eladatott:
Sertés	— 540 drb.	134 drb.
Ló	— 1 „	1 „
Szarvasmarha	8 „	4 „
Borju	— 10 „	6 „
Juh	— 60 „	47 „
Kecske	— „	— „
Hizottsertés kilónként elősúlyban	82—100 f.	
Gyenge borju	„	32—44 f.

8825—1932

Hirdetmény.

A földbirtokrendezés során földhöz jutottak részére nyújtott kedvezményekről, valamint a megváltott földek ellenértékének kifizetéséről szóló 1932 évi 3200 M. E. számú rendelet 3 § 1. bekezdés 4. pontja alapján felhívom mindazokat a hadiárvtakat, hadiözvegyeket és hadirokkantakat, akik a rendeletben biztosított kedvezményre igényjogosultak, hogy igazoló okmányaikat legkésőbb augusztus 15-ig a városi adóhivatalnál nyújtsák be.

Hajdusoboszló, 1932 aug. 8.

Dr. Márton Gábor polgármester.

153—1932 B K.

Hirdetmény.

Figyelmezteti városi adóhivatal a város adófizető közönségét, hogy a folyó évi együttesen kezelt közadó III-ik negyedévre járó része f. hó 16. napjának déli 12 órájáig fizetendő be kölségmentesen.

Felhívja városi adóhivatal azért érdekelteket, hogy fizetési kötelezettségüknek a fenti kifizetett határidőig eleget tenni el ne mulasszák, különösen azok, kik az egyes gazdaltartozások behajtásának ideiglenes korlátozása tárgyában kiadott 38000—1932 M. E. sz. rendeletben biztosított kedvezmények valamelyikét igénybe óhajtsák venni, mert a kedvezmény igénybevévésének egyik elengedhetetlen feltétele az, hogy az együttes kezelésben levő közszolgáltatások hátraléka nem haladja meg az 1931. évi december hó 31. napjáig fennállott hátralékot.

Hajdusoboszló, 1932 aug. 2.

Városi adóhivatal

9436—1932.

Hirdetmény.

Mindazon bortermelők és szőlőmunkások, akik a folyó évi bortermékkre a törvény által biztosított kedvezményt igénybe óhajtsák venni, ebbeli szándékukat szeptember 15-ig bezárólag a városi adóhivatalnál jelentésük be, ahol a bejelentésről elismervényt kapnak.

Hajdusoboszló, 1932 aug. 10.

Dr. Márton Gábor polgármester.

7 kat. hold föld a debreceni kövesut mentén — Loós István földjén belül — örökáron szabadkézből eladó. — Értekezni lehet: Dobozi Gábor tulajdonossal, II. tized 280. sz. alatt.

A hajdusoboszlói kir. jbiróság, mint tealkkönyvi hatóságól.

2184—1932. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Kovács Sándor végrehajtónak Erdei Géza végrehajtást szvenedő ellen indított végrehajtási ügyében a tealkkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. t-c 144., 146 és 147. §§-ai értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 637 pengő tőkekövetelés, ennek 1928 évi augusztus hó 20-ik napjától járó 6% kamata, 1/3% váltódíj, 317 pengő 50 fillér eddig megállapított per- és végrehajtási és az árverési kérvényert ezuttal megállapított 62 pengő 61 fillér költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Estók János 28 P. Kósa János 180 pengő 72 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a hajdusoboszlói kir. járásbiróság területén levő, Kaba községben fekvő s a kabai 127. számú tealkkönyvi betétben A. + 1. sorszám s 1503. helyrajzi szám alatt felvett a Beltelekben 55 szám alatti Erdei Géza nevében álló 409 négyzetögl területű ház és udvarra 2080 pengő kikiáltási árban a C 1. sorszám alatt Erdei Balázs (nős Kiss Sárával) javára bekebelezett haszonélvezeti jog és a C 2. sorszám alatt özv. Erdei Lajosné Menyhart Julianna javára bekebelezett lakásjog serele nékül.

A tealkkönyvi hatóság az árverésnek Kaba községhezánál megtartására: 1932. évi augusztus hó 31. napjának délelőtt 9 óráját tűzi ki.

Az árverés alá kerülő ingatlan Estók János végrehajtató követelésének kielégítésére 1984 pengő 40 fillér, Kósa János végrehajtató követelésének kielégítésére 2029 P 90 fillér, Kovács Sándor végrehajtató követelésének kielégítésére pedig 2278 pengő vételárnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyananyai százalékaig kiegészíteni. (1908: XLI. tc. 25. §)

Hajdusoboszló, 1932. évi június hó 4. napján.

Dr. Bihary sk., kir. jbir. elnök.

A kiadmány hitelül: Szűcs, kezelő.